

TUTKIMUSAPURAHOJEN HAKUOPAS

2019

**OP Ryhmän tutkimussäätiö
Kyösti Haatajan säätiö**

SÄÄTIÖIDEN SYNTY JA TOIMINTA

OP Ryhmän tutkimussäätiö ja Kyösti Haatajan säätiö ovat tukeneet tieteellistä tutkimustoimintaa usean vuosikymmenen ajan. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja tutkimustyön arvostus OP Ryhmässä juontaa juurensa finanssiryhmän syntyvaiheisiin vuoteen 1902. OKO:n perustajia olivat vuosisadan alun tunnetut yhteiskunnalliset vaikuttajat ja tiedemiehet.

Kyösti Haatajan säätiö perustettiin vuonna 1951 OKOn hallintoneuvoston tekemän lahjoituksen turvin. Lahjoitus oli huomionosoitus, jolla hallintoneuvosto halusi osoittaa arvostustaan pitkäaikaiselle puheenjohtajalleen professori Kyösti Haatajalle ja hänen työnsä pankkiryhmän hyväksi. Lahjoitus tehtiin Kyösti Haatajan 70-vuotispäivän juhlistamiseksi.

OP Ryhmän tutkimussäätiön perustaminen liittyi puolestaan Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n toiminnan 70-vuotisen taipaleen juhlintaan. Vuonna 1972 OKOn hallintoneuvosto lahjoitti tutkimussäätiölle pääoman, minkä avulla toiminta voitiin aloittaa.

OP Ryhmän tieteellisten säätiöiden toiminta oli aluksi lähinnä OKOn ja sen tytäryhtiöiden vuosittaisten lahjoitusten varassa. 1980-luvulta lähtien säätiöiden omaisuuden tuotto on muodostanut toiminnan perustan.

Viime vuosina OP Ryhmän tutkimussäätiö ja Kyösti Haatajan säätiö ovat myöntäneet vuosittain yhteensä yli miljoona euroa apurahoja tieteelliselle tutkimukselle. Säätiöiden muita toimintamuotoja ovat mm. lukuvuosittain parhaan väitöskirjatyon palkitseminen.

APURAHOJEN KOHTEET JA HAKUAIKA

OP Ryhmän tutkimussäätiön apurahat on tarkoitettu taloustieteellisiin tutkimuksiin ja jatko-opintoihin. Etusijalle asetetaan osuuspankkitoimintaa sekä rahoitusalaan laajemmin koskevat tutkimukset.

Apurahaa voi hakea

- a) henkilökohtaiseen tutkimukseen
- b) tutkimusryhmän toiminnan rahoittamiseen
- c) professorin tutkimusvapaan rahoittamiseen
- d) päätoimiseen post doc -tutkimukseen ja
- e) päätoimiseen jatko-opiskeluun.

Apurahan saajalla tulee olla vähintään ylempi korkeakoulututkinto. Tutkimusryhmälle myönnettävällä apurahalla katetaan aputyövoiman palkkaus- ja muita tutkimuskuluja. Siihen mahdollisesti sisältyvistä henkilökohtaisista apurahoista tulee jokaisesta tehdä oma hakemuksensa.

Professorin tutkimusvapaan rahoittamiseen tarkoitettu apuraha on enintään 32 000 euroa. Se myönnetään 12 kuukautta kestävästä tutkimusjakson rahoittamiseksi

yhdessä yliopiston kanssa. Professorin tutkimusjakson aikana professorin työnantajana oleva yliopisto maksaa professorin bruttopalkasta 55 %. Apurahaa voi hakea suomalaisessa yliopistossa vakinaisesti työskentelevä professori, jonka yliopisto sitoutuu vapauttamaan hallinnosta ja opetuksesta vuoden (12kk) ajaksi. Hakemukseen on liitettävä yliopiston sitoumus tällaiseen järjestelyyn.

Vuotuinen enintään 65 000 euron post doc -apuraha on tarkoitettu hiljattain väitelleille. Se maksetaan suomalaisen yliopiston laitokselle, joka ottaa apurahan saajan työsuhteeseen, mihin hakijan tulee saada laitoksen suostumus jo apurahan hakuvaiheessa.

Päätoimiseen jatko-opiskeluun myönnettävän apurahan enimmäismäärä on 25 000 euroa vuodessa. Apurahat myönnetään vuodeksi kerrallaan, mutta menestyneitä tutkimusryhmiä, post doc -tutkijoita ja jatko-opiskelijoita voidaan rahoittaa useamman vuoden ajan.

Päätoimisiin jatko-opintoihin myönnettävä apuraha on mahdollista yhdistää myös tohtorikoulutettavan palkalliseen työsuhteeseen, niin että ne yhdessä mahdollistavat kokopäiväisen jatko-opiskelun. Tohtorikoulutettava, jolla on 56 %:n työsuhde yliopistoon, voi hakea kokovuotista apurahaa (25 000 euroa) käytettäväksi kahdessa vuodessa tai puolivuotista apurahaa (12 500 euroa) käytettäväksi vuodessa. Hakijan tulee toimittaa säätiöön työnantajan lausunto järjestelyn

toteutumisesta.

Kyösti Haatajan säätiön apurahat on tarkoitettu maaseudun elinoloja ja elinkeinotoimintaa käsitteleviin tutkimuksiin. Tutkimukset voivat olla taloudellisia, sosiaalisia tai oikeudellisia. Etusijalla ovat tutkimukset, jotka liittyvät rahoitusalaan tai osuustoimintaan.

Apurahaa voi hakea

- a) henkilökohtaiseen tutkimukseen ja
- b) päätoimiseen jatko-opiskeluun.

Lähetetyt hakemukset voidaan käsitellä molempien säätiöiden tieteellisissä toimikunnissa, jos se on hakijan edun mukaista.

Säätiöiden hallitus päättää vuosittain myönnettävien apurahojen yhteismäärästä. Samalla se määrittelee ne aihealueet, joista hakemuksia erityisesti toivotaan. Molemmat säätiöt myöntävät rahoitusta myös laajoihin useamman vuoden kestäviin projekteihin. Pyrkimyksenä on lisätä projektimuotoisten tutkimusten rahoitusta.

Edellä mainituista painotusten muutoksista tiedotetaan vuosittain hakuajan alkaessa. Apurahojen hakemisesta ilmoitetaan vuosittain mm. Helsingin Sanomien sunnuntainumerossa tammikuun alkupuolella. Tietoa säätiöiden apurahojen hakemisesta toimitetaan myös yliopistoille ja korkeakouluille. Apurahojen hakemisesta saa tietoa myös säätiöiden nettisivuilta

<http://www.tutkimusapurahat.fi/> tai asiaa voi tiedustella suoraan säätiöistä.

APURAHAN KÄYTTÖTARKOITUS

Tutkimusapurahan saamisen edellytyksenä on, että hakijalla on vähintään ylempi korkeakoulututkinto. Tutkimushankkeen ei tarvitse liittyä hakijan liseniaattitai väitöskirjatutkimuksiin.

Apurahoja ei voi saada valmistuneisiin tutkimuksiin, niiden painatukseen eikä tutkimustyössä tarvittaviin laitehankintoihin.

Samaan käyttötarkoitukseen ei myönnetä päällekkäistä rahoitusta. Esimerkiksi päätoimiseen jatko-opiskeluun ei voi saada apurahaa, jos vastaavan rahoituksen saa toisaalta. Apurahan käyttötarkoituksen muutokset ovat mahdollisia vain säätiön erikseen antaman suostumuksen perusteella.

Matka-apurahoja mm. seminaareihin osanottoa varten ei myönnetä. Myöskään oppiarvon suorittamista ulkomailla ei tueta ellei apurahan käyttöön liity tutkimusraportin laatiminen säätiöiden tuen kohteeksi sopivasta aiheesta.

Mikäli hakijalle myönnetään apurahojen verottomuusrajaa suurempi apuraha, saajalta edellytetään täysipäiväistä omistautumista tutkimuksen tekoon

apurahan käytön ajaksi. Päätoimisen jatko-opiskeluapurahan aikana ei ole myöskään tarkoitus tehdä sivutöitä.

LÄHIPIIRISÄÄNNÖKSET

Joulukuussa 2015 tuli voimaan uusi säätiölaki, joka määrittelee tarkasti säätiön lähipiiriin kuuluvat tahot sekä velvoittaa säätiötä raportoimaan toimistaan lähipiiriinsä kuuluvien kanssa toimintakertomuksessaan.

Säätiön hallitus on hyväksynyt säätiön sisäisen lähipiiriohjeen ohjaamaan säätiössä tehtäviä lähipiiritoimia. Ohjeen mukaan säätiö ei myönnä apurahoja hallituksensa jäsenille, henkilökunnalleen, toimielimensä jäsenille, asiantuntijoilleen tai muille luottamushenkilöilleen taikka näiden perheenjäsenille. Muille säätiön lähipiiriin kuuluville voidaan myöntää apurahoja samoilla edellytyksillä, kuin muille apurahan hakijoille.

Koska lähipiirin saamat apurahat tulee säätiölain mukaan raportoida säätiön toimintakertomuksessa, on tärkeätä tietää, kuuluuko hakija säätiön lähipiiriin.

Säätiön lähipiirin muodostavat pääasiassa säätiön hallituksen jäsenet ja asiamies sekä säätiön perustajan OP Osuuskunnan ja sen tytäryhtiöiden hallintoneuvoston ja hallitusten jäsenet, toimitusjohtajat ja tilintarkastajat lähisukulaisineen.

Säätiön ja OP Osuuskunta -konsernin johtoon kuuluvat henkilöt on tarkemmin listattu säätiön sähköisessä hakujärjestelmässä. Ilmoitus mahdollisesta lähipiiriin kuulumisesta tehdään hakujärjestelmässä apurahahakemuksen jättämisen yhteydessä.

HAKUMENETTELY

Hakemukset osoitetaan säätiöille hakuajana, joka alkaa tammikuussa ja päättyy helmikuun 7. päivänä. Hakemusten jättöajan takaraja on ehdoton, eikä hakemuksia voi enää hakuajan umpeuduttua täydentää.

Hakemus on toimitettava säätiöön hakemusilmoituksessa ja hakemuslomakkeessa mainittujen ohjeiden mukaisesti. Hakemukset laaditaan säätiöiden hakulomakkeelle. Hakulomakkeeseen tiivistetään suunnitelmasta vain ydinosa. Tutkimussuunnitelman voi tehdä erikseen. Sen pituus saa olla enintään 4 sivua. Hakemukseen liitettävän ansioluettelon pituus saa olla enintään 3 sivua.

Hakemukset toimitetaan säätiöihin sähköisen hakujärjestelmän välityksellä <http://www.tutkimusapurahat.fi/>.

HAKEMUSTEN KÄSITTELY JA PÄÄTÖKSENTEKO

Molemmilla säätiöillä on tieteellinen toimikunta, jonka säätiöiden hallitus valitsee vuosittain. Tieteellisten

toimikuntien asiantuntijat arvioivat tutkimushankkeista aiheen sopivuuden, tutkimussuunnitelman, hakijan tutkijapätevyyden sekä haetun summan. Tieteelliset toimikunnat esittelevät säätiön hallitukselle hankkeet, joita ne puoltavat.

Säätiön hallitus huomioi apurahapäätöksissä hakijan mahdollisen aiemman säätiöiltä saadun, mutta myöhemmin peruutetun apurahan. Tutkimuksen liiallisella viivästymisellä ja sitä seuranneella apurahan peruutuksella on lähtökohtaisesti kielteinen vaikutus hakijan uusiin apurahapäätöksiin.

Säätiöiden hallitus arvioi tieteellisten toimikuntien esitykset ja päättää tutkimusapurahoista maaliskuun lopulla. Hyväksytyistä apurahoista ilmoitetaan kirjallisesti saajille. Apurahojen jakotilaisuus on huhtikuun puolivälin vaiheilla.

APURAHAN KÄYTÖN PERIAATTEET

Apurahan saajan tulee ilmoittaa apurahastaan Melalle, jos työskentely kestää yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta ja vuotuinen tulo on vähintään 3.828,13 euroa vuoden 2018 tasossa (ks. www.mela.fi). Apurahan saajan tulee ilmoittaa apuraha myös veroilmoituksessaan.

Tutkimusapurahan saajan on toimitettava säätiölle aikataulu tutkimuksen etenemisestä, rahoituksen käyttösuunnitelma maksuerien osalta ja pankkiyhteystietonsa. Pääsääntöisesti apurahaa maksetaan tutkimuksen edistymisen mukaan.

Henkilökohtaisten apurahojen viimeinen erä suoritetaan tutkimusraportin valmistuttua tai kun hanke on päättynyt. Viimeisen erän suuruus on kolmasosa myönnetystä apurahasta. Suurissa tutkimushankkeissa viimeisestä erästä sovitaan erikseen. Viimeinen erä maksetaan silloin, kun hankkeen katsotaan päättyneen. Kaikkien apurahojen käyttö edellyttää raportointia säätiölle. Suurien apurahojen/tutkimushankkeiden osalta hakijan edellytetään omistautuvan päätoimisesti tutkimukseen. Myönnetyn apurahan käyttöä voi lykätä korkeintaan yhdellä vuodella.

TUTKIMUSTEN EDISTYMINEN JA YHTEYDENPITO

Tutkimusten etenemisen seuraamiseksi apurahan saajille lähetetään vuosittain tiedustelu. Ensi kerran tiedustelu postitetaan apurahan myöntämistä seuraavan vuoden loka-marraskuussa. Säätiöiden yhteydenpitoa varten apurahan saajien tulee ilmoittaa mahdolliset osoitetietojensa muutokset. Säätiöt toivovat yhteydenpitoa myös tutkijoilta. Tutkimuksen edetessä on suotavaa, että

keskeiset väliraportit toimitetaan säätiöille sähköisen apurahajärjestelmän kautta. Loppuraportti toimitetaan säätiöille postitse.

Apuraha, jota ei ole ryhdytty nostamaan tai jonka nostamisesta ei ole sovittu vuoden kuluessa myöntämisestä, katsotaan ilman eri ilmoitusta kokonaan peruuntuneeksi. Apuraha tai sen osa peruutetaan, mikäli tutkimus ei valmistu viiden vuoden kuluessa apurahan myöntämisestä.

Säätiöt edellyttävät, että tutkijoiden tieteellisissä julkaisuissa mainitaan sen tekemiseen saatu apuraha.

Lisätietoja apurahojen hakemisesta ja käytöstä antavat:

Tarja Aho p. 0500 812 916

Heli Kangasluoma p. 040 500 6608